

## САРАДЊА СА ПОРОДИЦОМ

Успешност остваривања програмских задатака предшколске установе зависи од усаглашеног деловања Установе и породице. Садржаји заједничког рада се граде на ономе што је урађено у породици, што треба да резултира квалитетним сарадничким односом васпитача и родитеља/старатеља, предшколске установе и породице.

Сарадња са породицом осмишљена је тако да:

- васпитање и образовање деце у Установи буде отворено за родитеље/старатеље (њихове потребе, предлоге за унапређивање рада и непосредно учешће у животу и раду групе/вртића),
- постоји развијен систем информисања родитеља/старатеља и запослених о активностима у Установи, као и напредовању деце у развоју и учењу,
- се родитељи/старатељи редовно укључују у процес планирања/реализације/евалуације различитих активности у предшколској установи,
- се испитују потребе породица за пружањем подршке деци и породици и планирају активности у складу са исказаним потребама,
- се обезбеђују учешће родитеља/старатеља у вредновању активности које су планиране документима установе.

Сарадња са породицом се остварује на нивоу Установе, вртића и васпитне групе кроз различите облике сарадње.

### План сарадње са породицом

#### **Облик сарадње: Узајамно информисање родитеља и васпитача**

| Начин реализације  | Садржаји  | Носиоци реализације | Динамика                           |
|--|---|---------------------|------------------------------------|
| <b>1. Свакодневна усмена размена информација</b>             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• понашање детета у групи/породици током дана</li> </ul>   | Васпитно особље     | Свакодневно                        |
| <b>2. Индивидуални разговори</b>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• понашање детета у групи;</li> <li>• проблеми везани за адаптацију деце;</li> <li>• развој и напредовање детета/портолио;</li> <li>• промене у понашању;</li> <li>• тешкоће у развоју детета;</li> <li>• здравствено стање детета и др.</li> </ul>  | Васпитно особље     | Током године                       |
| <b>3. Посете породици</b>                                    | <p>Садржаји који важе и за индивидуалне разговоре</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Упознавање родитеља са програмом (неге и) ВОР-а</li> <li>• Упознавање и договор о структури активности у вртићу/групи</li> </ul>   | Васпитно особље     | По процени васпитача, током године |
| <b>4. Групни родитељски састанак на почетку радне године</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• План адаптације</li> <li>• Упознавање родитеља са специјализованим и посебним програмима (за групе полудневног боравка)</li> <li>• Упознавање родитеља са документима: <i>Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности деце у Установи, Правила понашања у установи, Програм</i></li> </ul> | Васпитно особље     | IX                                 |

|   |  |  |   |
|---|--|--|---|
| <p><b>5. Групни родитељски састанак током године</b></p>  | <p><i>заштите деце од насиља</i> и Тим за заштиту деце на нивоу Установе и вртића</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Избор чланова родитељског одбора групе</li> <li>• Упознавање родитеља са дидактичним игровним средствима која ће се користити током реализације ВОР-а</li> <li>• Учешће родитеља у документовању дечјег развоја- „Моја ризница из вртића“, дечји портфолио</li> <li>• Препорука о набавци прибора за рад</li> <li>• Информације о организацији једнодневнoг излета у Рибарску Бању</li> <li>• Други подаци значајни за живот и рад групе</li> <li>• информисање о развоју и напредовању деце</li> <li>• информисање о реализованим садржајима у различитим областима ВОР-а</li> </ul>                                     |  | <p>XI/XII,<br/>III/IV</p>                 |
| <p><b>6. Пано за родитеље (на нивоу групе)</b></p>  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• подаци значајни за живот и рад групе</li> <li>• информације о реализацији програма вор-а (додела уверења у групама ППП) и организација рада у летњем периоду</li> <li>• недељни план ВОР-а;</li> <li>• чланци из часописа, стр. литературе који се односе на раст, здравље и развој деце, васпитне поступке родитеља и др.;</li> <li>• информације о актуелним догађањима у вртићу и Установи;</li> <li>• препоруке литературе за децу и стручне литературе у вези са развојем и васпитањем деце;</li> <li>• упознавање родитеља са дечјим правима и обавезама (током Дечје недеље)</li> <li>• фотографије са заједничких активности и др.</li> <li>• актуелне информације и обавештења за родитеље.</li> </ul> | <p>Васпитно особље</p>   | <p>На сваком састанку</p> <p>V/VI</p>     |
| <p><b>7. Пано за родитеље (на нивоу вртића)</b></p>   | <p>Садржаји који се односе на превентивно-здравствену заштиту деце, исхрану и заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања</p>   | <p>Васпитно особље и стручни сарадници/ сарадници</p>                          | <p>Једном недељно</p>                     |
| <p><b>8. Изложбе дечјих радова</b></p>  | <p>Ликовно и говорно стваралаштво деце</p>   | <p>Главни васпитач, чланови тимова</p> <p>Васпитно особље</p>                  | <p>Током године</p> <p>Једном недељно</p> |
| <p><b>9. Групне и донаторске приредбе за родитеље</b></p>   | <p>Садржаји из области развоја говора, драматизације, музичко-ритмичког васпитања</p>  | <p>Васпитачи</p>   | <p>Једном годишње</p>                     |
| <p><b>10. Постављање информативног материјала на званичну Internet страну</b><br/><b>11. Учешће у информативним радио-телевизијским емисијама</b></p> | <p>Актуелна догађања у Установи, везана за васпитно-образовни рад и функционисање Установе</p>   | <p>Стручни сарадници и сарадници</p> <p>Директор</p> <p>Помоћник директора</p> | <p>Током године</p> <p>Током године</p>   |

### Облик сарадње: Едукација родитеља/старатеља

| Начин реализације   | Садржаји   | Носиоци реализације  | Динамика                      |
|---|--|--|-------------------------------|
| <b>1. Општи родитељски састанак</b>   | Трибина за родитеље:<br><i>Исхрана деце предшколског узраста</i><br>вртићи <i>Лабуд</i>  | М. Зорнић,<br>С.Миладиновић,<br>лекар ЗЈЗ Крушевац                   | X                             |
|   | Стручно предавање на тему <i>Говорно-језички развој предшколског детета</i><br><i>Вртић Голуб мира</i>   | Д. Дунђеровић<br>М. Средојевић                                       | III /IV                       |
|   | Стручно предавање на тему <i>Рачунар као играчка у свету предшколског детета</i><br>вртић <i>Бисери</i>  | С. Миладиновић,<br>С. Драгићевић,<br>Д. Живковић                     | III /IV                       |
|   | Стручно предавање на тему <i>Утицај музике на духовни и ментални развој детета</i><br>вртић <i>Пчелица и Читлук</i>  | Ј.Миливојевић,<br>С.Миладиновић                                      | III /IV                       |
|   | Упознавање родитеља деце уписане у јуну 2017. са: личном картом вртића, режимом дана, програмом исхране и прев.здрав. заштите у ПУ и адаптацијом деце на вртић   | Главни васпитачи вртића, сестре на ПЗЗ, педагог и психолози          | VI                            |
| <b>2. Групни родитељски састанак</b>  | Предавање на тему: „Припрема деце за полазак у школу“ (за припремне групе)   | Васпитачи у ППП у сарадњи са Д. Живковић и стр. сарадницима          | X                             |
|   | Педагошко-психолошке и здравствене теме на предлог родитеља и процене васпитног особља   | васпитачи групе у сарадњи са стручним сарадницима                    | III/IV                        |
| <b>3. Саветодавни рад са родитељима</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• проблеми везани за развој и напредовање деце;</li> <li>• васпитни поступци;</li> <li>• промене у понашању деце;</li> <li>• упућивање родитеља на остваривање права из области социјалне заштите/друштвене бриге о деци</li> </ul> | Стручни сарадници у зависности од врсте потребе родитеља и деце      | Током године                  |
| <b>4. Саветовалиште за родитеље/старатеље</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• пружање стручне помоћи и подршке породици у свим питањима везаним за васпитање, образовање и одрастање деце.</li> <li>• подршка родитељима/старатељима деце са развојним сметњама</li> </ul>                                      | Стручни сарадници и сарадници  | Два пута недељно              |
| <b>5. Израда, објављивање и/или дистрибуција едукативних листића и мултимедијалних презентација</b> | Теме које се односе на живот и развој предшколског детета и породице   | Стручни сарадници и сарадници  | Током године                  |
| <b>6. Учешће у едукативним емисијама радија и ТВ</b>  | Актуелности у Установи које се односе на васпитно-образовни рад, емисије о различитим областима развоја деце и др.   | Директор, помоћник директора, стручни сарадници/сарадници, васпитачи | IX, X, XII, I, III, IV, V, VI |

**Облик сарадње: Учесће родитеља/старатеља у животу и раду вртића**

| Начин реализације  | Садржаји  | Носиоци реализације   | Динамика                         |
|--|---|---|----------------------------------|
| <b>1. Родитељски одбор групе</b>                             | <p>Питања значајна за живот и рад групе и покретање иницијатива у циљу унапређивања васпитно-образовног рада</p> <p>Покретање или давање сагласности за покретање хуманитарних акција на нивоу хрупе.</p>   | Васпитно особље и родитељи одбора групе                                     | Пре сваког групног род. састанка |
| <b>2. Родитељски савет вртића</b>                            | Све теме од интереса за децу тог вртића.  | Чланови Родитељског савета у сарадњи са гл. васпитачем                      | По потреби, током године         |
| <b>3. Савет родитеља на нивоу Установе</b>                   | Све теме од интереса за децу у Установи.  | Директор и представници родитеља свих вртића                                | У складу са планом рада СР       |
| <b>4. Учесће родитеља у Управном одбору Установе</b>         | Учесће у процесу руковођења Установом.  | Представници родитеља из СР на нивоу Установе                               | У складу са планом рада УО       |
| <b>5. Активности за родитеље</b>                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• учешће у праћењу и документовању деч. развоја и напредовања (креирање портфолија, прикупљање података од родитеља о развоју детета...)</li> <li>• учешће у процесу планирања активности за децу;</li> <li>• непосредно учешће у реализацији и евалуацији васпитно-образовних активностима у групи;</li> <li>• учешће у процесу адаптације детета на колектив;</li> <li>• заједнички одласци на излете и обиласке непосредног окружења вртића;</li> <li>• израда играчака од природног и амбалажног материјала,</li> <li>• учешће у едукативним и креативним радионицама,</li> <li>• укључивање родитеља у оплемељивање средине за учење и развој деце, уређење дворишта</li> <li>• учешће у активностима током трајања <i>Дечје недеље</i> и другим манифестацијама</li> <li>• учешће у пројектима који се реализују у Установи</li> </ul> | Васпитно особље у сарадњи са родитељима и стручним сарадницима/ сарадницима | Једном у току етапе/ месеца      |
| <b>6. Завршна приредба предшколаца „Од бајке до читанке“</b> | Учесће родитеља у процесу планирања, организације и реализације Завршне приредбе  | Директор, пом. директора, васпитачи и родит. деце ППП                       | III-VI                           |

**Облик сарадње: Рад са родитељима/старатељима новопримљене деце током адаптационог периода** (план адаптације)

**Задатак: Информисање и едукација родитеља новопримљене деце путем родитељских састанака**

| Активности  | Динамика         | Носиоци                    |
|---|------------------|----------------------------|
| Реализација родитељског састанка са циљем упознавања родитеља са организацијом рада у вртићу, програмом васпитно-образовног рада, превентивно-здравственом заштитом и адаптацијом деце на колектив. | Јун 2017. године | Чланови комисије за пријем |
| Родитељи новопримљене деце на родитељском састанку добијају упитник који има за циљ добијање информација значајних за упознавање детета.  |                  |                            |

**Задатак: Стручна подршка родитељима који нису присуствовали родитељском састанку**

| Активности  | Динамика      | Носиоци   |
|---|---------------|---|
| Индивидуални разговори са родитељима (саветодавни рад) који нису присуствовали родитељском састанку | Јун-септембар | Васпитачи/медицинске сестре групе, психолози, педагог |
| Инфорисање родитеља о адаптацији путем панона за родитеље у вртићима                                | Јун-септембар | Васпитачи/медицинске сестре групе, психолози, педагог |

**Задатак: Израда плана адаптације новопримљене деце у сарадњи са родитељима**

| Активности  | Динамика                                 | Носиоци                                       |
|---|--|---|
| Израда плана поласка деце у вртић, након одржаног родитељског састанка  | Јун 2017.                                | Васпитачи и медицинске сестре групе, родитељи |
| Анализа упитника за родитеље (особености детета, навике, интересовања...) и разговори са родитељима у циљу добијања конкретнијих података о способностима, навикама детета... | Пре поласка у вртић, за време адаптације | Васпитачи и медицинске сестре групе           |
| Планирање активности у адаптационом периоду у складу са подацима добијеним од родитеља  | Пре поласка у вртић, за време адаптације | Васпитачи и медицинске сестре групе           |

**Задатак: Укључивање родитеља у рад групе током адаптације детета**

| Активности   | Динамика                   | Носиоци   |
|--|----------------------------|---|
| Инфорисање родитеља о важности укључивања у процес адаптације (разговори, информативни листови)  | Јун/октобар                | Васпитачи и медицинске сестре групе, педагог, психолози |
| Стварање прилика да родитељи бораве у васпитној групи током адаптације детета (укључивање у активности, упознавање простора, модел позитивне комуникације) | Током адаптационог периода | Васпитачи и медицинске сестре групе                     |

**Задатак: Праћење процеса адаптације деце**

| Активности  | Динамика                   | Носиоци   |
|---|----------------------------|---|
| Праћење процеса адаптације и документовање у адаптационим листама | Током адаптационог периода | Васпитачи и медицинске сестре групе, педагог, психолози, родитељи |
| Анализа адаптационих листа и дефинисање даљих корака              | Октобар и новембар 2016.   | Васпитачи и медицинске сестре групе, педагог, психолози           |

**Облик сарадње:** *Рад са родитељима у реализацији једнодневних излета деце у Рибарској Бањи*

| Активности  | Динамика                    | Носиоци   |
|---|-----------------------------|---|
| Упознавање родитеља са условима одласка на излет (пружање информација о месту боравка, условима у објекту и околини, програму излета, јеловнику, превентивно-здравственој заштити деце, цени, условима плаћања, осигурању, пријави деце за излет) на групним родитељским састанцима и путем паноа за родитеље.  | Септембар, март             | Васпитачи у групама деце узраста од 4 год. до поласка у школу у сарадњи са стручним сарадником за физичко васпитање |
| Припрема родитеља који су се определили за одлазак на излет (пружање информација родитељима о њиховој улози у психо-педагошкој припреми деце за одвајање од породице, садржајима који ће се реализовати на излету, термину реализације излета, времену поласка и повратка, превознику, потешној одећи и обући и осталом прибору, припреми оверене здравствене књижице детета, могућностима пружања информација о детету током излета, потписивању уговора и плаћању) на групним родитељским састанцима. | Октобар, мај                | Васпитачи у групама деце узраста од 4 год. до поласка у школу у сарадњи са стручним сарадником за физичко васпитање |
| Информисање родитеља о догађајима са излета (индивидуални разговори са родитељима, изложба дечијих ликовних радова и изложба занимљивих фотографија и дечијих исказа на панону за родитеље)   | Октобар, новембар, мај, јун | Васпитачи у групама деце узраста од 4 год. до поласка у школу   |

**Облик сарадње:** *Рад са родитељима у реализацији рекреативног боравка деце у Рибарској Бањи*

| Активности  | Динамика          | Носиоци   |
|---|-------------------|---|
| Упознавање родитеља са условима одласка на рекреативни боравак (пружање информација о месту боравка, условима у објекту и околини, програму рекреативног боравка, јеловнику, превентивно-здравственој заштити деце, цени, условима плаћања, осигурању, пријави деце за рекреативни боравак) на групним родитељским састанцима и путем паноа за родитеље.  | Септембар, јануар | Васпитачи у групама деце узраста од 4 год. до поласка у школу у сарадњи са стручним сарадником за физичко васпитање |
| Припрема родитеља који су се определили за одлазак на рекреативни боравак (пружање информација родитељима о њиховој улози у психо-педагошкој припреми деце за одвајање од породице, садржајима који ће се реализовати на рекреативном боравку, термину реализације рекреативног боравка, времену поласка и повратка, превознику, потешној одећи и обући и осталом прибору, припреми овереног здравственог листа и оверене здравствене књижице детета, могућностима пружања информација о детету током рекреативног боравка, потписивању уговора и плаћању) на групним родитељским састанцима. | Март, април       | Васпитачи у групама деце узраста од 4 год. до поласка у школу у сарадњи са стручним сарадником за физичко васпитање |
| Информисање родитеља о догађајима са излета (индивидуални разговори са родитељима, изложба дечијих ликовних радова и изложба занимљивих фотографија и дечијих исказа на панону за родитеље)   | Март, април       | Васпитачи у групама деце узраста од 4 год. до поласка у школу   |

**Облик сарадње: Рад са родитељима/старатељима при укључивању неуписане деце у специјализоване програме Читаоница/причаоница, Клуб малих еколога, Ликовна радионица, Наше занимације из народне традиције и Весело поподне**

| Активности  | Динамика     | Носиоци   |
|---|--------------|---|
| Информисање родитеља/старатеља о могућностима похађања специјализованих програма – објављивање информација на Интернет презентацији Установе, Школске управе, огласним таблама вртића и група изван седишта Установе, у радио-телевизијским емисијама   | Током године | Директор, пом.директора, Координатор у реализацији ППП, систем администратор, главни васпитачи и васпитачи група изван седишта Установе |
| Припрема родитеља: пружање информација о програму, месту боравка деце, условима у објекту, термину реализације, потребној опреми и осталом прибору (уколико родитељ/старатељ може да га обезбеди), као и стручне информације о њиховој улози у психолошкој припреми деце. Посебан део припреме је упознавање са <i>Правилима понашања у Установи</i> и основним елементима <i>Програма заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања</i> | Током године | Васпитачи, стручни сарадници/ сарадници   |
| Укључивање у живот и рад вртића, сходно појединим програмом дефинисаним начинима у процесу планирања, реализације и евалуације васпитно-образовног рада   | Током године | Васпитачи   |

**Остали облици сарадње:**

- “Кутија поверења” за родитеље/старатеље (у вртићима и припадајућим групама на сеоском подручју) и на званичној интернет страни;
- „Дан отворених врата“, два пута годишње у свакој групи, по потреби и чешће;
- родитељи/старатељи или други чланови породице - професионалци (одређеног стручног профила) као презентатори стручних тема на родитељским састанцима, трибинама и сл. (нпр. превентивно-здравствена заштита, васпитање и образовање деце);
- телефонски контакти и контакти путем електронске поште;
- „путујући“ портфолио као начин информисања о напредовању детета;
- преузимање дечјег портфолија, као сврсисходне колекције информација о детету и достављање школи;
- испитивање потреба родитеља у вези са радним временом Установе;
- прослава рођендана у вртићу.

